Stop Deportation Türkiye – Kuruluş Deklarasyonu

Değerli basın mensupları, değerli dostlar, dayanışma içinde olduğumuz kurum ve örgütlerin temsilcileri,

Bugün burada, İsviçre'nin zorla geri gönderme politikalarına karşı ortak ve örgütlü bir mücadele yürütmek amacıyla bir araya gelen kurumların ve kolektiflerin oluşturduğu **Stop Deportation Türkiye'nin kuruluşunu ilan ediyoruz.**

Kuruluşumuzun Gerekçesi

Stop Deportation Türkiye, zorla geri göndermelere karşı mücadeleyi münferit hukuki girişimlerin sınırlarının ötesine taşıma; insan haklarını, sığınma hakkını ve insan onurunu esas alan ortak bir politik mücadele hattı oluşturma ihtiyacının ürünüdür.

Kuruluşumuzun temel amacı, Türkiye ve Kürdistan'dan gelen politik mülteciler başta olmak üzere, zorla geri gönderilme tehdidi altında yaşayan insanların haklarını savunmak; geri gönderme uygulamalarına karşı hukuki, politik ve toplumsal mücadeleyi ortaklaştırmak ve dayanışmayı güçlendirmektir.

İsviçre'de göç ve iltica politikalarının giderek sertleştiği, sığınma hakkının daraltıldığı ve zorla geri gönderme uygulamalarının daha sistematik biçimde hayata geçirildiği bir dönemden geçiyoruz. Özellikle Türkiye ve Kürdistan'dan gelen politik mültecilerin dosyalarında hukuki değerlendirmelerin siyasi yaklaşımlarla iç içe geçmesi, mültecilerin krimimalize edilme çabas, ‘’güvenlik’’gerekçelerinin öne çıkarılması ve geri gönderme durumunda yaşanılacak sorunların ve risklerin yeterince dikkate alınmaması ciddi sorunlar yaratmaktadır. Türkiye'de politik nedenlerle baskıya, gözaltına, tutuklanmaya ve kötü muameleye maruz kalma riski bulunan insanların geri gönderilmesi, sığınma hakkının ve geri göndermeme ilkesinin uygulanmasına ilişkin temel soruları gündeme getirmektedir. İsviçre kendi yasalarını ve imza attığı uluslararası yasalara aykırı davranmaktadır.

Bu kaygılar, İsviçre'deki mülteci hakları ve hukuk örgütlerinin çalışmalarında da gündeme gelmektedir. İsviçre Mülteci Konseyi (OSAR), İsviçre Demokratik Hukukçular Birliği (JDS) ve İsviçre İltica ve Yabancılar Hukuku Gözlemevi'nin (ODAE-Suisse) **14 Ekim 2026'da yayımladığı rapor***, Türkiye'ye geri gönderilen dokuz kişinin dönüş sonrasında yaşadıklarını inceliyor. Raporda bazı kişilerin gözaltına alındığı, tutuklu kaldığı veya ceza yargılamalarıyla karşı karşıya kaldığı vakalar aktarılıyor. Raporun yazarları, Türkiye'deki kovuşturma uygulamalarının ve geri dönüş sonrasında karşılaşılabilecek risklerin İsviçre'deki iltica kararlarında daha kapsamlı değerlendirilmesi gerektiğini vurguluyor.

İsviçre makamlarının aldığı kararlar ve uygulamaları, yalnızca idari işlemler olarak ele alınamaz. Bu kararlar insanların yaşamlarını, özgürlüklerini, güvenliklerini ve aile bütünlüklerini doğrudan etkilemektedir. Dolayısıyla zorla geri göndermeler, yalnızca hukuki değil, aynı zamanda ağır toplumsal ve politik sonuçları olan uygulamalardır.

Son dönemde yaşanan örnekler, bu sonuçları somut biçimde ortaya koymaktadır.

Bahar Yalçınkaya, iki çocuğuyla birlikte İsviçre'den Türkiye'ye gönderilmiştir. Türkiye'de tutuklanma riski konusunda İsviçre makamlarının önceden bilgilendirilmiş olmasına rağmen, Yalçınkaya Türkiye'ye girişinin ardından gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Henüz 15 aylık bebeğiyle birlikte cezaevine gönderilmiştir.

Gürçay ailesinin yaşadıkları ise zorla geri gönderme operasyonlarının uygulanma biçimine ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmuştur. Ailenin aktardığına göre, sabahın erken saatlerinde çok sayıda polis evlerine girmiş, çocuklar korku içinde uyandırılmış, anne ve baba çocuklarından ayrılmıştır. Aile ayrıca havaalanında ağır güç kullanıldığını belirtmiştir.

Beş çocuklu Özgün ailesi de Türkiye'ye gönderilme tehdidiyle karşı karşıyadır. Çocukların yıllardır İsviçre'de eğitim görmesi, burada sosyal ilişkiler kurması ve bir yaşam düzeni oluşturması, ailenin durumunu özellikle önemli kılmaktadır. Ailenin geleceğine ilişkin kararlar, çocukların yüksek yararı ve aile hayatının korunması ilkeleri gözetilerek değerlendirilmelidir.

Bu örnekler, zorla geri gönderme politikalarının insani ve toplumsal sonuçlarını ortaya koymaktadır. Geri gönderme girişimleri sırasında orantısız güç kullanıldığına, kişilerin kötü muameleye maruz kaldığına ve temel haklarının ihlal edildiğine ilişkin anlatımlar da bulunmaktadır. Çocukların tanıklığında gerçekleştirilen operasyonlar, aile bireylerinin birbirinden ayrılması ve geri gönderme sürecinde ortaya çıkan diğer hak ihlalleri bağımsız biçimde incelenmeli ve sorumlular hesap vermelidir.

Geri gönderme, yalnızca bir idari dosyanın sonuçlandırılması değildir. İnsanların kurdukları yaşamların dağıtılması, ailelerin parçalanması ve kişilerin özgürlüklerinin, güvenliklerinin ve temel haklarının tehlikeye atılması anlamına gelebilir.

Türkiye'de politik baskıların ve muhalif kesimlere yönelik uygulamaların sürdüğü koşullarda, geri gönderme kararlarının kişilerin karşı karşıya kalabilecekleri somut risklerden bağımsız biçimde alınması kabul edilemez.

Bu nedenle mücadelemizi yalnızca tek tek kararların düzeltilmesi talebiyle sınırlamıyoruz. Zorla geri göndermeleri mümkün kılan politikaları, uygulamaları ve anlayışı da sorguluyoruz.

Stop Deportation Türkiye, bu ortak politik ve örgütsel ihtiyaca yanıt vermek üzere kurulmuştur.

İşte bu yüzden, hukuki itirazların yanı sıra ortak, örgütlü ve politik bir mücadele yürütme ihtiyacı doğdu. Stop Deportation Türkiye, bu ihtiyaçtan doğdu.

Kimiz?

Stop Deportation Türkiye, farklı siyasi ve toplumsal geleneklerden gelen demokratik ve sosyalist derneklerin, partilerin ve örgütlerin ortak mücadele platformudur.

Farklılıklarımızı koruyarak ortak talepler etrafında birleşmeyi, sürekliliği olan bir mücadele yürütmeyi ve zorla geri göndermelere karşı toplumsal muhalefeti güçlendirmeyi hedefliyoruz.

Mücadelemizin merkezinde, geri gönderilme tehdidi altında yaşayan insanlar yer almaktadır. Bu insanların yalnızca destek sunulan kişiler olarak değil, kendi yaşamları ve hakları hakkında söz sahibi olan, deneyimleri ve iradeleriyle mücadelenin yönünü belirleyen özneler olarak yer almalarını önemsiyoruz.

İlk aşamada Türkiye'ye yönelik zorla geri gönderme uygulamalarına odaklanacağız. Ortak çalışma kapasitemizi geliştirdikçe, başka ülkelere geri gönderilme riski taşıyan insanlarla ve bu alanda mücadele yürüten kurumlarla dayanışmamızı genişletmeyi hedefliyoruz.

İsviçre makamlarına açıkça sesleniyoruz:

Zorla geri göndermeleri durdurun !

Geri gönderme tehdidi altındaki her insanın durumu, güncel ve güvenilir bilgiler temelinde, bireysel ve kapsamlı biçimde değerlendirilmelidir. Hızlandırılmış prosedürler, hukuki güvencelerin ve etkili başvuru yollarının ortadan kaldırılmasının gerekçesi hâline getirilmemelidir.

Geri göndermeme ilkesini eksiksiz uygulayın !

Kişilerin gönderilecekleri ülkede karşılaşabilecekleri işkence, kötü muamele, siyasi baskı, özgürlüklerinden yoksun bırakılma ve diğer ciddi hak ihlali riskleri dikkate alınmalıdır. Uluslararası koruma yükümlülükleri idari veya siyasi gerekçelerle etkisizleştirilmemelidir.

Aile bütünlüğünü ve çocukların yüksek yararını koruyun !

Çocukların yaşam koşulları, eğitimleri, sosyal bağları ve aile ilişkileri karar süreçlerinde esas alınmalıdır. Aile bireylerinin zorla birbirinden ayrılmasına yol açan uygulamalara son verilmelidir.

Geri gönderme operasyonlarındaki hak ihlallerini bağımsız biçimde soruşturun !

Güç kullanımı, kötü muamele ve diğer ihlal iddiaları etkili biçimde incelenmeli; sorumluluklar tespit edilmeli ve mağdurların başvuru yollarına erişimi güvence altına alınmalıdır.

Sığınma hakkını ve insan onurunu koruyun !

Hiçbir idari karar, insan haklarına ve uluslararası koruma yükümlülüklerine aykırı uygulamaları meşrulaştırmak için kullanılamaz.

Mücadele Programımız

Stop Deportation Türkiye olarak çalışmalarımızı birbirini tamamlayan beş temel alanda yürüteceğiz.

1. Acil müdahale ve dayanışma ağı

Geri gönderilme riski altında bulunan insanların durumlarını takip edecek; kantonlar düzeyinde acil durum irtibat kişilerini ve hukukçuların iletişim bilgilerini içeren bir dayanışma ağı oluşturacağız.

Evlerden veya kamplardan gerçekleştirilen zorla çıkarma ve geri gönderme girişimlerinde, bilginin hızla ilgili kişilere ve kurumlara ulaşmasını sağlayacağız. Hukuki başvuruların, kamuoyu bilgilendirmesinin ve politik müdahalenin zamanında gerçekleştirilmesi için koordinasyon geliştireceğiz.

2. Hukuki çalışma ve Birleşmiş Milletler Dosyası

Hukukçulardan oluşan bir çalışma grubu kuracağız. Geri gönderme kararlarını, itiraz süreçlerini, Türkiye'ye gönderildikten sonra gözaltına alınan veya tutuklanan kişilerin durumlarını, geri gönderme operasyonlarında yaşanan hak ihlallerini ve çocuklarla ailelerin karşı karşıya kaldığı sorunları sistematik biçimde belgeleyeceğiz.

Elde edilen bilgi ve belgeler temelinde kapsamlı bir dosya hazırlayarak Birleşmiş Milletler'in ilgili mekanizmalarına sunmayı hedefliyoruz. Bu çalışma, bireysel vakaların ötesine geçerek uygulamaların yapısal boyutunu, politik sonuçlarını ve uluslararası insan hakları yükümlülükleri bakımından ortaya çıkardığı sorunları görünür kılacaktır.

3. Doğrudan etkilenen insanlarla örgütlü dayanışma

Geri gönderme merkezlerini ve kampları düzenli olarak ziyaret etmeyi, burada yaşayan insanlarla doğrudan ilişki kurmayı ve ihtiyaçlarını tespit etmeyi hedefliyoruz.

Doğrudan etkilenen insanların deneyimlerini ve taleplerini çalışmalarımızın merkezine alacağız. Hukuki desteğe ihtiyaç duyan kişilerin ilgili mekanizmalara erişimini kolaylaştıracak, dayanışmanın sürekliliğini sağlayacak ilişkiler geliştireceğiz.

4. Yerel ve uluslararası dayanışmanın geliştirilmesi

Türkiye'deki insan hakları örgütleri, hukuk kurumları ve ilgili dayanışma ağlarıyla bilgi ve belge paylaşımını güçlendireceğiz. Geri gönderilen kişilerin Türkiye'ye ulaştıktan sonraki durumlarını, kişilerin güvenliği ve mahremiyeti gözetilerek takip etmeye çalışacağız.

İsviçre'deki demokratik kurumlarla, sendikalarla, insan hakları örgütleriyle ve uluslararası dayanışma ağlarıyla ilişkilerimizi geliştireceğiz. Zorla geri göndermelere karşı mücadeleyi yerel sınırların ötesine taşıyarak ortak hareket etme olanaklarını güçlendireceğiz.

5. Kamuoyu oluşturma ve politik çalışma

Zorla geri göndermelerin tek tek olaylardan ibaret olmadığını, göç ve iltica politikalarının bir parçası olarak değerlendirilmesi gerektiğini kamuoyuna anlatacağız.

Basın açıklamaları, basın toplantıları, eylemler, imza kampanyaları, bildiriler, web sitemiz ve sosyal medya hesaplarımız aracılığıyla düzenli bir bilgilendirme ve kamuoyu oluşturma çalışması yürüteceğiz.

Yerel ve ulusal basınla, parlamento üyeleriyle, seçilmiş temsilcilerle ve ilgili politik aktörlerle görüşerek taleplerimizi gündeme taşıyacağız. Amacımız, zorla geri gönderme uygulamalarına karşı toplumsal duyarlılığı artırmak ve bu uygulamaların politik sonuçlarına ilişkin kamusal tartışmayı güçlendirmektir.

Çalışmalarımızı konsensüs temelinde yürütecek, alınan kararlar için sorumlulukları ve takvimleri belirleyeceğiz. Faaliyetlerimizin sonuçlarını düzenli olarak değerlendirerek ortak mücadelemizin etkinliğini artırmayı hedefleyeceğiz.

Çağrımız

İsviçre'deki demokratik ve sosyalist örgütleri, sendikaları, insan hakları kuruluşlarını, hukukçuları, basın ve yayın kuruluşlarını, seçilmiş temsilcileri ve tüm demokratik kamuoyunu Stop Deportation Türkiye ile dayanışmaya ve ortak mücadeleye çağırıyoruz.

Zorla geri göndermelere karşı mücadele, yalnızca Türkiye ve Kürdistan'dan gelen politik mültecilerin sorunu değildir. Bu mücadele, sığınma hakkının, insan haklarının ve temel özgürlüklerin korunmasıyla doğrudan bağlantılıdır.

Irkçılık, ayrımcılık ve otoriter politikalar; insanlar arasında köken, kimlik, pasaport ve statü üzerinden ayrımlar kurarak güç kazanıyor. Göçmenlerin haklarının daraltılması, yalnızca göçmenleri değil, demokratik hak ve özgürlüklerin bütününü etkileyen bir sorundur.

Bu nedenle zorla geri göndermelere karşı mücadeleyi, ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı demokratik mücadelenin ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. İnsan haklarının koşullara ve statülere göre değişmediği, kimsenin geri gönderilme korkusuyla yaşamak zorunda bırakılmadığı bir toplumsal düzen için mücadele ediyoruz.

Bugün burada yalnızca yeni bir platformun kuruluşunu ilan etmiyoruz. Aynı zamanda zorla geri gönderme politikalarına karşı ortak, örgütlü ve sürekli bir mücadele yürütme irademizi de ilan ediyoruz.

Sınırların ve idari statülerin insanlar arasında yarattığı ayrımlara karşı dayanışmayı; dışlanmaya karşı eşitliği; zorla geri göndermelere karşı insan haklarını savunuyoruz.

Serbest dolaşım hakkı için, herkes için kalma hakkı için, sığınma hakkının korunması için ve zorla geri göndermelere karşı ortak mücadeleyi büyütmek için buradayız.

Sınırları değil, dayanışmayı büyütelim!

Zorla geri göndermelere karşı birlikte mücadele edelim!

Stop Deportation Türkiye

E-posta: stopdeportationturkiye@gmail.com

Kurucu kurum ve örgütler:
ATİK İSVİÇRE Komitee > Konfödera7on der Arbeiter:innen aus der Türkei in Europa – Schweiz
ADKM > Europäische Räte der revolutionären Kommunen
BİR-KAR > Plattform Einheit der Arbeiter:innen und Brüderlichkeit der Völker in der Schweiz
FEDA > Föderation der demokratischen Alevit:innen
İDHF > Föderation der Demokratischen Rechte in der Schweiz
İGİF > Föderation der Immigrant:innenarbeiter:innen in der Schweiz
İHDD > Menschenrechts- und Solidaritätsverein Schweiz
İTİF > Föderation der Arbeiter:innen aus der Türkei in der Schweiz
KUTÜSCH > Kulturverein Kurd:innen, Türk:innen und Schweizer:innen
Migration Solidarity Network
CDK-S Bern > Kurdischer Kulturverein Bern
NCDK-C > Demokratisches Gesellschaftszentrum der Kurd:innen in Genf
NCDK-L > Demokratisches Gesellschaftszentrum der Kurd:innen in Lausanne
PangeaKolektif
PDD > Proletarische Revolutionäre Haltung
Leyla Kasım Initiative – Kanton Wallis
SYKP > Partei des sozialistischen Wiederaufbaus – Schweiz
YJK-S > Kurdische Frauenbewegung – Schweiz

Destekçi Kurumlar:

Asylnetz (Luzerner Asylnetz)
Bewegungsfreiheit für alle (Bfa!)
Droit de Rester Fribourg
Droit de Rester Lausanne
Droit de rester Neuchâtel
elisa-asile
Freiplatzaktion Basel
Freiplatzaktion Zürich
Migrant Solidarity Network
Sans-Papiers Anlaufstelle Zürich (SPAZ)
SolAB
Solidarité sans frontières
Solidarité Tattes
Solidaritätsnetz Bern
Solinetz Zürich
Vernetzung gegen Ausschaffungen (Zürich)

CH/TR